

Dvanáctky pro Hitlera dělat nebudu!

Pan Jan Hruběš se narodil 12. října 1926 v Pečkách do dělnické rodiny. V raném mládí byl on a jeho příbuzní silně postiženi hospodářskou krizí. Vyučil se nástrojářem a za druhé světové války pracoval ve Vysočanské dílně. Seznam tamějších zaměstnanců byl zapsán na tabulce visící na stěně dílny spolu s jejich příchody a odchody.

„Taky tam bylo napsáno: pracovní doba od šesti do osmnácti čili dvanáct hodin. No a to bylo za války a každé komu bylo už osmnáct roků, tak musel dělat dvanáctky.“

Avšak pan Hruběš slavil své osmnácté narozeniny až v říjnu 1944, tudíž se na něj toto nařízení nevztahovalo a odcházel z práce dříve. Jeho nadřízený přesto vyžadoval, aby pracoval celé dvanáctky, na což pan Hruběš reagoval:

„Pro Hitlera dvanáctky já dělat nebudu!“

Kvůli tomu mu hrozil trest ze strany protektorátních úřadů.

„Já jsem najednou dostal domů rekomando dostavit se na německej, tak jsem to zmuchlal a zahodil. Druhej den to samý. Zase jsem to zahodil. A třetí den tam už bylo připsáno, že když se nedostavím, že seberou některýho člena rodiny.“

Pan Hruběš nechtěl vystavit své rodiče a tři sestry nebezpečí, a tak se nechal zatknout a byl prozatím odvezen do věznice na Pankráci.

„Jednoho dne přijde bachař a tak jsem s ním šel, že mám jít do kanceláře. Tam mi ten Němec dal prohlášení, že jako mám do Terezína. Samozřejmě, že by se mě krve nedořezal.“

Úředník však vzápětí příkaz roztrhal, hodil do koše a panu Hruběšovi vysvětlil:

„Do transportu nepůjdeš, to jako byl ten papír transport Terezín, ale já tě musím dát do nějakýho pracovního tábora, abych si to obhájil.“

Pan Hruběš tak unikl jisté smrti v Terezíně, a to díky čtyřicetitisícovému úplatku, který zajistila jeho sestra. Poté byl převezen do pracovního tábora v Kamenném Přívoze, kde musel vykonávat těžkou práci v kamenolomu. Propuštěn byl až v únoru 1945.

Scénář: Štěpán Ťalský, Antonín Švejda, Haris Behrami

Foto: Haris Behrami